

นวัตกรรมข้าวไทย โอกาสในอุตสาหกรรมการแพทย์และความงาม

Highlight

- ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของไทย ที่ปัจจุบันสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ การแพทย์และความงามได้ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีโอกาสเติบโตสูง จากการที่ผู้บริโภค หันมาสนใจสุขภาพและความงามมากขึ้น โดยข้าวสามารถแปรรูปได้เป็นผลิตภัณฑ์บำรุง ผิว เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านทันตกรรมและ การผ่าตัดได้ อีกทั้งยังมีคุณสมบัติเทียบเท่ากับผลิตภัณฑ์นำเข้าจากต่างประเทศ มีความ ปลอดภัยและมีราคาที่ถูกกว่า ซึ่งนวัตกรรมข้าวไทยนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มมูลค่า ให้กับข้าวไทย นอกจากนี้ จะช่วยลดการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศและทำให้ไทย เป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์จากข้าวได้ในอนาคต
- อีไอซีมองว่าการวิจัย การพัฒนาเทคโนโลยีและการขยายช่องทางการทำการตลาดจะ เป็นความท้าทายสำคัญในการลงทุนและยกระดับผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์และความงาม จากข้าวไทย โดยภาครัฐและภาคเอกชนควรส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยพัฒนา เทคโนโลยีในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์จากข้าวอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งภาคเอกชนควร หาพันธมิตรจากทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ การขยายช่องทางการตลาดให้ เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์และความต้องการของผู้บริโภค จะช่วยให้ผลิตภัณฑ์ด้าน การแพทย์และความงามจากข้าวไทยเป็นที่รู้จักและสามารถแข่งขันได้ในระดับโลก

การใช้นวัตกรรมในการแปรรูปข้าวไปเป็นผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์และความงามสามารถช่วยเพิ่มมูลค่า ข้าวไทยได้ ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของไทย โดยนอกจากจะนำมาบริโภคเป็นหลักแล้ว ยังสามารถนำมาแปรรูปเป็น ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ในกลุ่มอุตสาหกรรมการแพทย์และความงามได้อีกด้วย เนื่องจากผู้บริโภคในทุกช่วงวัยให้ ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพและความงามมากขึ้น จากการสำรวจของอีไอซีพบว่าคนทุกช่วงวัยเริ่มหันมาสนใจสุขภาพและ ความงาม โดยกลุ่มวัย 41-60 ปี มีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ความงามมากถึง 66% และจะมีความกังวลด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น ตามอายุที่มากขึ้นอีกด้วย ซึ่งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์และความงามจากข้าวสามารถเพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้กับข้าว ไทยได้ โดยเป็นหนึ่งในปัจจัยที่จะทำให้ราคาข้าวสูงขึ้นได้ในอนาคต จากที่ปัจจุบันข้าวมีความเสี่ยงด้านความไม่แน่นอนของ ราคาและความแปรปรวนของสภาพอากาศ ส่งผลให้ราคาข้าวในประเทศและราคาส่งออกลดลงถึง 4% ต่อปี (รูปที่ 1) ในช่วงปี 2011-2016

ผลิตภัณฑ์ความงามจากข้าวมีแนวโน้มเติบโตสูง ตามการเติบโตของมูลค่าตลาดผลิตภัณฑ์ความงามของ ไทยที่เพิ่มขึ้นถึง 8% ต่อปีในช่วงปี 2011-2016 และจะมีมูลค่าสูงถึงราว 1.3 แสนล้านบาทในปี 2020 โดยมูลค่าตลาดผลิตภัณฑ์บำรุงผิวมีสัดส่วนสูงถึง 75% ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ความงามทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มเครื่องสำอาง

22% ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ใช้สำหรับใบหน้าในกลุ่มเครื่องสำอาง โดยเฉพาะแป้งมีมูลค่าตลาดสูงถึง 4.4 พันล้านบาทในปี 2016 ปัจจุบันไทยสามารถผลิตแป้งฝุ่นและแป้งอัดแข็งจากแป้งข้าวเจ้าได้ มีความปลอดภัย สามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ และสามารถตอบโจทย์ผู้บริโภคที่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติปลอดสารเคมีมากขึ้น จากผลสำรวจของอีไอซีพบว่ากลุ่มคนวัย 41-60 ปี มีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมากที่สุดถึง 51% (รูปที่ 2) รองลงมาคือกลุ่มผู้สูงอายุที่ใช้ถึง 46% นอกจากนี้ ไทยยังสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์บำรุงผิวจากการพัฒนาสเต็มเซลล์จากข้าวหลายสายพันธุ์ เช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ซึ่งมีคุณสมบัติช่วยลดริ้วรอยและมีราคาถูกกว่าครีมสเต็มเซลล์จากต่างประเทศราว 7 เท่า อีกทั้งยังเป็นที่ต้องการของตลาดทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นในทวีปเอเชีย อเมริกาเหนือ ออสเตรเลียและยุโรป ตามเทรนด์การชะลอวัยที่เป็นที่นิยมมากขึ้น

นอกจากนี้ ไทยยังสามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมการแพทย์ได้ เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านทันตกรรมและการผ่าตัด อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ถือเป็น 1 ใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายของไทยที่รัฐบาลส่งเสริม ซึ่งปัจจุบันไทยนำเข้าเครื่องมือแพทย์จากต่างประเทศสูงถึงกว่า 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี โดยเครื่องมือแพทย์ในกลุ่มผลิตภัณฑ์ใช้แล้วทิ้งมีอัตราการเติบโตของการนำเข้าสูงที่สุดราว 10% ต่อปี ในช่วงปี 2011-2015 (รูปที่ 3) แผ่นฟองน้ำห้ามเลือดจากข้าวเป็นนวัตกรรมทดแทนแผ่นห้ามเลือดจากเจลาตินนำเข้า มีราคาถูกกว่าถึง 3 เท่าและสามารถช่วยลดการนำเข้าผลิตภัณฑ์ประเภทห้ามเลือดและทำแผลที่มีสัดส่วนการนำเข้าราว 19% ของผลิตภัณฑ์ใช้แล้วทิ้งทั้งหมดในอนาคตได้ เนื่องจากแผ่นห้ามเลือดเป็นสิ่งจำเป็นในการผ่าตัด มีการใช้สูงถึง 2 แสนชิ้นต่อปี นอกจากนี้ การผลิตเจลาตินจากข้าวเพื่อบรรเทาอาการเจ็บปวดในการรักษาทางทันตกรรมบางอย่าง ยังเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมทันตกรรมของไทยซึ่งเป็นประเทศจุดมุ่งหมายของนักท่องเที่ยวเชิงทันตกรรมอันดับ 2 ของโลกอย่างมาก โดยจะช่วยลดต้นทุนการนำเข้าเจลาตินได้ถึง 10 เท่า ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์จากข้าวเริ่มมีการใช้ในประเทศแพร่หลายมากขึ้น ซึ่งจะช่วยลดการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงเหล่านี้ได้ พร้อมทั้งเป็นการเพิ่มโอกาสให้ไทยเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้ส่งออกในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ความท้าทายสำคัญของการลงทุนและยกระดับผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวคือการพัฒนาเทคโนโลยีและการทำการตลาดให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักต่อผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมการแพทย์และความงามจากข้าวในปัจจุบันส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานในด้านประสิทธิภาพและคุณภาพเทียบเท่าผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การผลิตผลิตภัณฑ์เหล่านี้ต้องใช้เงินลงทุนสูง เนื่องจากต้องใช้เทคโนโลยีการผลิตที่มีมาตรฐานความปลอดภัยระดับสูง ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยควรหาพันธมิตรทางธุรกิจที่เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี พร้อมทั้งร่วมวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับโลก นอกจากนี้ การทำการตลาดก็เป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ความงาม ที่พบว่าผู้บริโภคกว่า 57% เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ความงามผ่านทางทั้งทางร้านและอินเทอร์เน็ต การที่มีช่องทางขายสินค้ามากกว่าช่องทางเดียวจะช่วยให้ผู้บริโภคมีช่องทางใหม่ๆ ในการเลือกซื้อสินค้าและยังทำให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักในตลาดมากยิ่งขึ้น

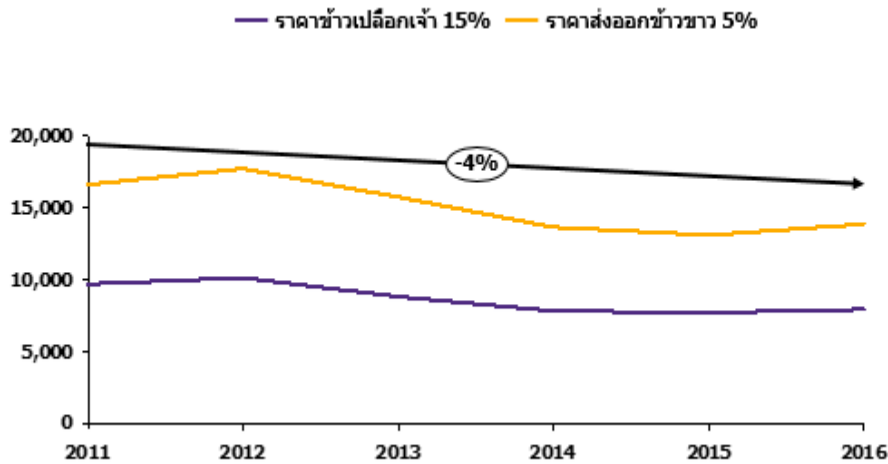
Implication

- **ภาครัฐและภาคเอกชนควรส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี ในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์จากข้าวอย่างต่อเนื่อง** อีไอซีมองว่าอุตสาหกรรมการแพทย์และความงามจะเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับข้าวไทยได้อย่างมาก หากภาครัฐและภาคเอกชนช่วยส่งเสริมการศึกษาวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งภาคเอกชนควรหาพันธมิตรจากทั้งในและต่างประเทศ ที่เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี ซึ่งจะยกระดับผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์และความงามจากข้าวไทยให้เป็นที่รู้จักและสามารถแข่งขันได้ในระดับโลก
- **ผู้ประกอบการควรหาช่องทางทำการตลาดที่เหมาะสมและมุ่งเน้นการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาด**

โดยผู้ประกอบการควรวางแผนการลงทุน พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้หลากหลายและวางเป้าหมายขยายช่องทางทำการตลาดให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์และความต้องการในแต่ละประเทศ ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยสามารถขยายธุรกิจเพื่อให้ตอบโจทย์ผู้บริโภคได้หลากหลายมากขึ้น

รูปที่ 1: ราคาข้าวเปลือกเจ้า 15% และราคาส่งออกข้าวขาว 5%

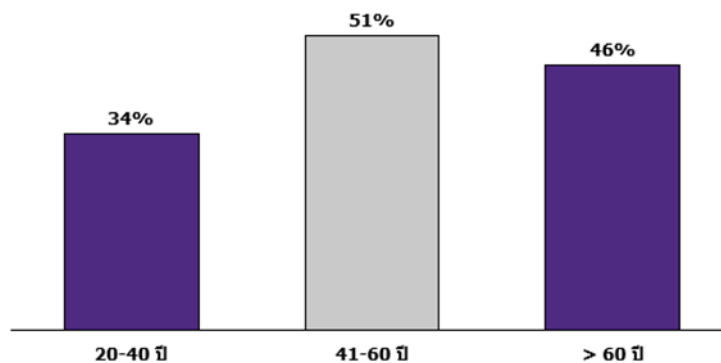
หน่วย: บาทต่อตัน

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รูปที่ 2: ผลสำรวจความต้องการผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติปลอดภัย

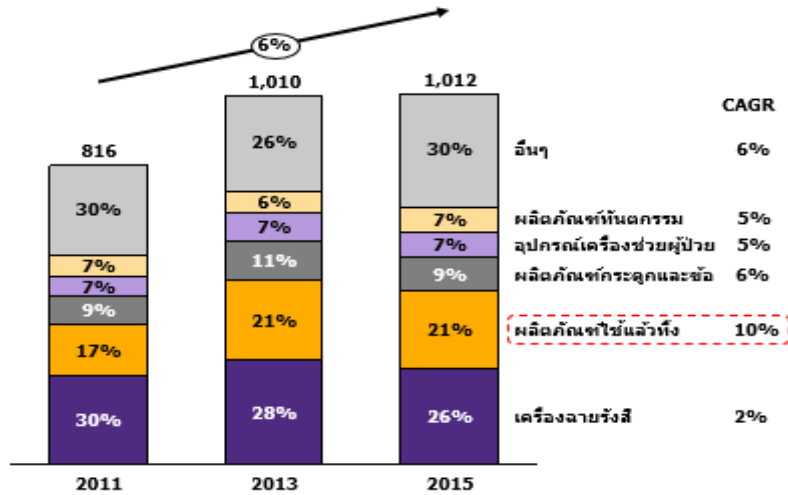
หน่วย: % ของผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมดในแต่ละช่วงวัย

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC

รูปที่ 3: มูลค่าการนำเข้าเครื่องมือแพทย์ของไทย

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ BMI

โดย : รัชยาพร เล้าโสภากิริมย์ (tanyaporn.laosopapirom@scb.co.th)

Economic Intelligence Center (EIC)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

EIC Online: www.scbeic.com

Line: [@scbeic](https://www.line.me/@scbeic)

